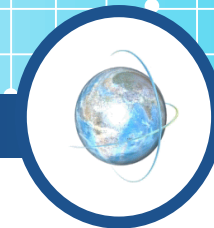
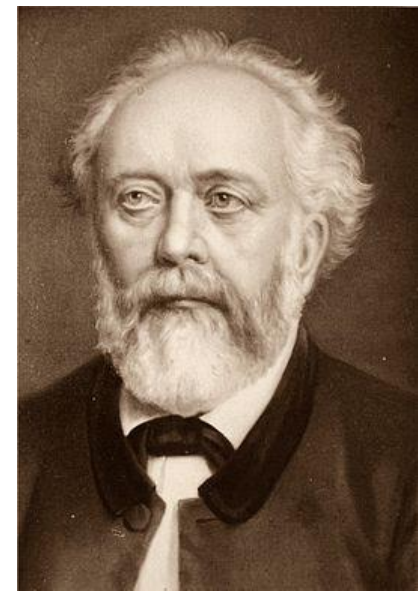

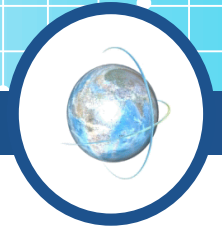
ГРОШІ ЯК ОБ'ЄКТ ДРЕ

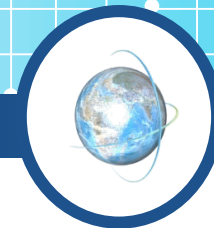
**Нажити багато грошей –
хоробрість,
Зберегти їх – мудрість,
А вміло витрачати –
мистецтво.**

Б. Авербах

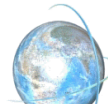
Гроші - це специфічний товар, що має властивість обмінюватися на будь-який інший товар, тобто є загальним еквівалентом і відображає вартість всіх інших товарів

Природа грошей як загального еквівалента визначається передусім їх походженням.

Гроші виникли внаслідок стихійного виділення з безлічі товарів одного, найбільш придатного за своїми фізичними властивостями виконувати роль загального еквівалента.

Перші гроші на Землі

Сушена риба
(Ісландія)

Буйвол
(Індія)

Мушлі Каурі
(Китай, Африка)

Сіль (Африка)

Хутро (Київська Русь)

Чай (Китай)

У часи Юлія Цезаря у якості грошей використовували рабів. Так одна рабиня прирівнювалася до трьох корів, шести телят, дванадцяти овечок.

КОНЦЕПЦІЇ ПОХОДЖЕННЯ ГРОШЕЙ

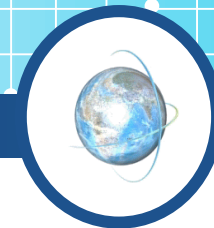
Раціоналістична

Гроші виникли як результат певної раціональної угоди між людьми через необхідність виділення спеціального інструменту для обслуговування сфери товарного обігу і підвищення ефективності її функціонування.

Еволюційна

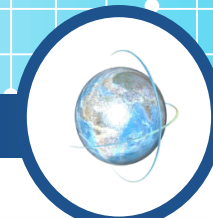
Гроші виділяються із загальної товарної маси у результаті розвитку товарного виробництва та обміну, оскільки вони найбільш придатні для виконання функціональної ролі грошового товару.

Гроші виникли з обміну стихійно, а не за згодою сторін. У ролі грошей виступали різні товари, але більш придатними виявилися дорогоцінні метали — *золото і срібло*.

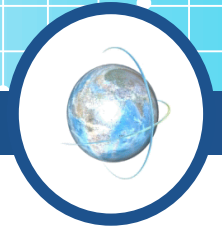

Основні етапи розвитку грошей

<i>№ n/n</i>	<i>Характеристика етапу</i>
I етап	Поява грошей і виконання їх функцій звичайними товарами
II етап	Закріплення за дорогоцінними металами ролі загального еквівалента
III етап	Перехід до паперових та кредитних грошей
IV етап	Перехід до депозитних та електронних грошей

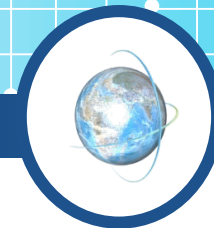
**До виникнення грошей люди
безпосередньо обмінювали товари на
товари, що нині називається
бартером. Пізніше з'явилися гроші, які
значно полегшили товарний обмін.**

Гроші – це:

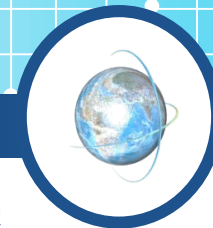
- «товар-товарів», що безпосередньо обмінюється на всі інші товари;
- загальний еквівалент для всіх інших товарів, який слугує засобом вираження вартості товару.

Яка найдорожча валюта в світі?

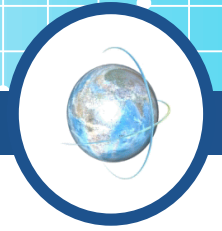

Найдорожча валюта в світі – це **кувейтський динар**

1 KWD = 3,31 USD

1 KWD = 86.19 UAN

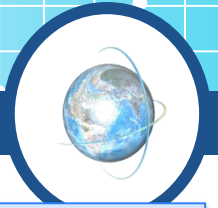
Роль грошей тісно пов'язана з їх функціями.

Якщо функція грошей – це їх конкретна «робота» щодо обслуговування руху вартості на певному етапі процесу відтворення, то ***роль грошей – кінцевий результат цієї «роботи», її наслідок для суспільства.***

Функція грошей – це певна дія чи «робота» грошей щодо обслуговування руху вартості в процесі відтворення. Функція являє собою конкретний прояв економічного явища, виражає основне призначення економічних законів, які діють в певній сфері економічних відносин.

Функції грошей

1. Міра вартості – це функція, в якій гроші забезпечують вираження і вимірювання вартості товарів, надаючи їй форму ціни

2. Засіб обігу – це функція, в якій гроші виступають як посередник в обміні товарів і забезпечують їх обіг

3. Засіб платежу – це функція, в якій гроші обслуговують погашення різноманітних боргових зобов'язань між суб'єктами економічних відносин

4. Засіб нагромадження – це функція, в якій гроші обслуговують нагромадження вартості в її загальній абстрактній формі

5. Світові гроші – це функція, в якій гроші обслуговують рух вартості в міжнародному економічному обороті та забезпечують реалізацію взаємовідносин між країнами

ВЛАСТИВОСТІ ГРОШЕЙ

1. **Портативність** – як засіб обігу гроші мають бути зручними для транспортування та обміну

2. **Легкоподільність** – як засіб обігу гроші мають бути зручними під час розрахунків за придбані товари

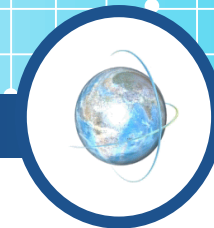
3. **Довговічність** – гроші повинні мати довгий строк існування у тій формі, в якій вони були емітовані

4. **Однорідність** – гроші не повинні втрачати своїх властивостей у процесі обігу

5. **Ідентифікованість** – гроші повинні легко і швидко ідентифікуватись у процесі обігу

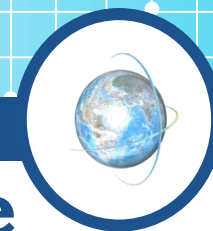
6. **Загальнозначемість** – гроші є законним платіжним засобом на території країни

7. **Стабільність купівельної спроможності грошей** – протягом тривалого періоду гроші повинні зберігати свою цінність

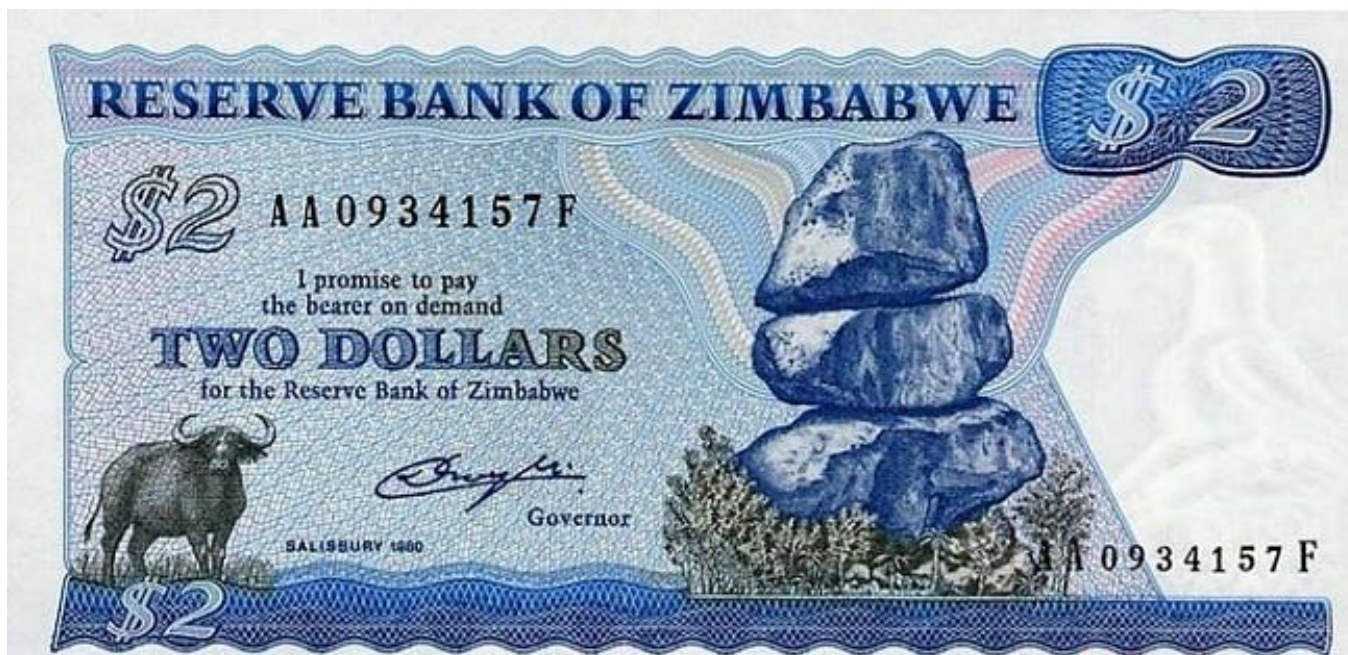

Яка найдешевша валюта в світі?

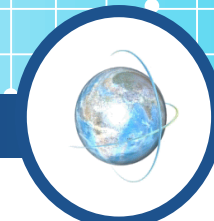

Найдешевша валюта в світі – це **Зімбабвійський долар**

До деномінації офіційний курс виглядав як **642 квадрильйони** (24 нулі) зімбабвійських доларів за **1 долар США**.

(яйце на ринку можна було купити за 35 мільярдів зімбабвійських доларів)

У своєму розвитку гроші виступали в двох основних формах:

1

Повноцінні гроші (товарні та металеві) — гроші, реальний зміст яких відповідав їхній номінальній вартості.

2

Неповноцінні гроші (замінники повноцінних грошей, кредитні гроші) — це гроші, номінальна вартість яких вища від реальної (набувають своєї вартості виключно в обігу)

ВИДИ ГРОШЕЙ:

Монети

(золоті, срібні)

Злитки

(дорогоцінних металів)

П
О
В
Н
О
Ц
І
Н
Н
І

Н
Е
П
О
В
Н
О
Ц
І
Н
Н
І

Паперові готівкою

(банкноти, казначейські білети)

Кредитні

(банкноти, векселі, чеки)

Депозитні

(на рахунках у банках)

Електронні

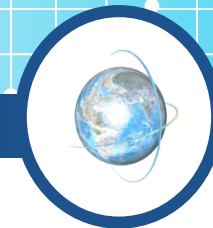
(кредитні картки, картки для банкоматів)

Білонні монети

(сплави кількох металів)

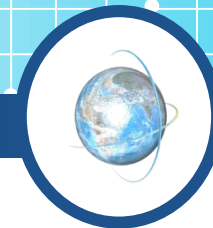
Чому металеві гроші назвали монетами?

У Давньому Римі в храмі богині Юнони-Монети був перший монетний двір.

На честь богині Юнони-Монети шматки золота і срібла з чеканкою стали називати монетами.

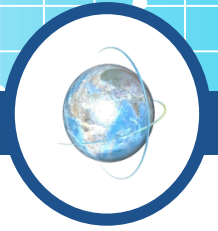

Монета - це грошовий знак із металу, на якому методом чеканки зображено малюнок

- ❖ **Аверс - лицьова сторона монети**
- ❖ **Реверс - зворотня сторона монети**
- ❖ **Гурт - ребро монети**

Форма монет

- ❖ У Давньому Китаї були монети різних форм до 60 см у довжину

Гроші -ключі

Гроші-сорочки

Гроші-дзвіночки

Гроші-мечі

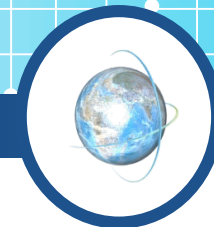

Гроші-риби

Гроші-амулети

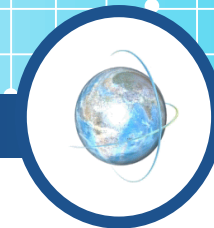

До неповноцінних грошей належать *паперові і кредитні гроші*.

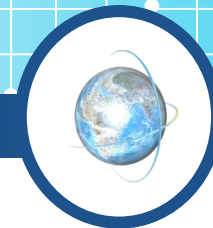
Паперові гроші — це представники неповноцінних грошей, які з'явилися як замітники золотих монет. Виступають знаками вартості, випускаються державою для покриття бюджетного дефіциту.

Кредитні гроші виникають з розвитком товарного виробництва, коли купівля-продаж здійснюються із розстрочкою платежу (в кредит). Кредитні гроші пройшли такий шлях розвитку: вексель, банкнота, чек, електронні гроші, кредитні картки.

Грошова одиниця України - гривня.

Гривна

❖ Гривна - перша грошова одиниця Київської Русі XI-XIII ст.

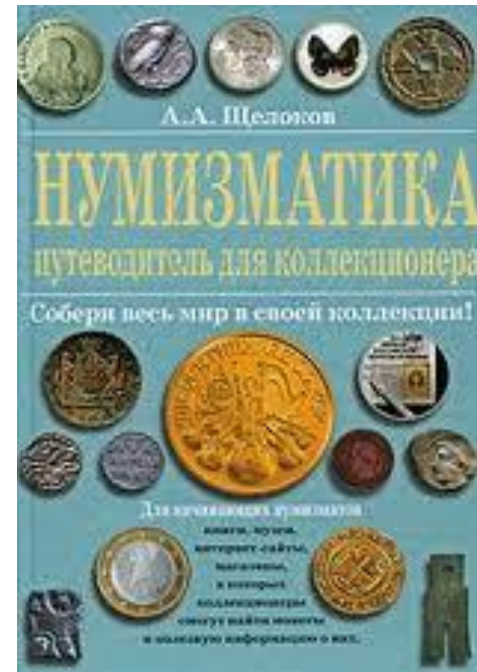
❖ Форма Гривни - срібна полоса або прикраса

Що таке нумізматика?

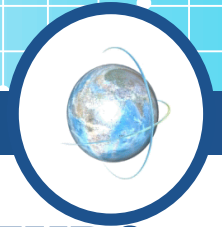
❖ Нумізматика - це наука, яка вивчає гроші

Грошова маса та її показники

- ❖ **Грошова маса** – уся сукупність запасів грошей у всіх її формах, які перебувають у розпорядженні суб'єктів грошового обігу в певний момент
- ❖ **Грошовий агрегат** – це специфічний показник грошової маси, що характеризує певний набір її елементів залежно від їх ліквідності

Ефективне функціонування ринку можливе лише в умовах, коли сума цін на ринку товарів і послуг відповідає обсягу грошової маси :

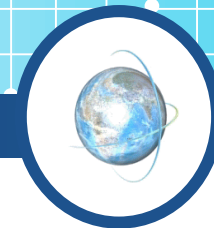
$$MV = PQ \quad (\text{рівняння Фішера}),$$

де M - грошова маса в обігу,

V – швидкість обігу грошей,

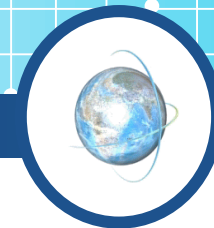
P – загальний рівень цін,

Q – обсяг товарів і послуг, що реалізуються

Для визначення грошової маси застосовують показники або грошові агрегати.

- ❖ M_0 - готівка або паперові гроші
- ❖ $M_1 = M_0 +$ чекові (поточні) рахунки
- ❖ $M_2 = M_1 +$ внески на безчекових рахунках та дрібні термінові рахунки
- ❖ $M_3 = M_2 +$ великі термінові рахунки.

Інфляція — це процес знецінення грошей та загальне підвищення цін на товари і послуги внаслідок надмірної емісії та переповнення каналів обігу грошовою масою, яка виявилась не забезпеченою економічними благами.

ЧТО МОЖНО БЫЛО КУПИТЬ НА 10 ГРИВЕН В 1996 ГОДУ И СЕЙЧАС

1996

2016

Батон «Нива»
(32 коп)

Молоко, 1 л
(90 коп)

Черный чай,
200 г (4 грн)

Батон «Нива»
(6 грн)

Подсолнечное
масло
рафинированное,
1 л (1,8 грн)

Картошка,
1 кг (30 коп)

Соль,
1 кг (4 грн)

Гречка,
1 кг (60 коп)

Сахар,
1 кг (70 коп)

Соль,
1 кг (30 коп)

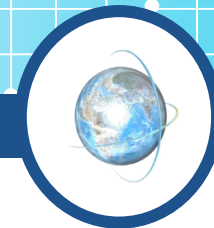

Плитка шоколада,
100 г (80 коп)

Інфляція як багатofакторний процес — це прояв диспропорційності у розвитку суспільного відтворення, що зумовлено порушенням закону грошового обігу.

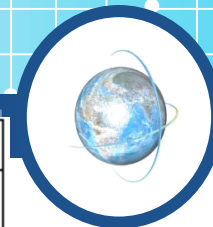
Глибинні причини інфляції перебувають як в сфері обігу, так і в сфері виробництва, і дуже часто зумовлюються економічними і політичними відносинами в країні. Наслідком такої невідповідності **є знецінення грошової одиниці й загальне підвищення цін на товари та послуги.**

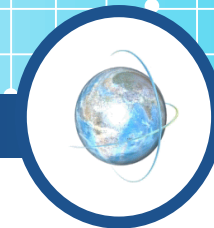
Грошова система — це визначена державою форма організації грошового обігу, що історично склалася й регулюється законами цієї держави.

Її основу становить сукупність економічних відносин та інститутів, які забезпечують її функціонування

Елементи грошової системи

Елемент	Характерні риси
Грошова одиниця	це встановлений в законодавчому порядку грошовий знак, яки є лічильною одиницею, тобто одиницею масштабу всіх товарів
Масштаб цін	це засіб вираження вартості (ціни) товарів у грошових одиницях
Емісійна система	це законодавчо встановлений порядок випуску і обігу нерозмінних на золото паперових і кредитних грошових знаків
Види грошових знаків та їх купюрність	визначає вищий законодавчий орган, який надає грошовим знакам статус законодавчо платіжного засобу, тобто на державу покладається відповідальність за їх забезпечення
Валютний курс	це співвідношення національної грошової одиниці до інших валют, що виражається під час їхнього обміну
Грошове регулювання	це комплекс заходів, державного впливу, основним спрямуванням яких є досягнення відповідності кількості грошей до потреб економічного розвитку
Інститути грошової системи	це державні, недержавні установи, які здійснюють регулювання грошового обігу в країні

**Найбагатша людина
планети за версією
Forbes з 1996 по 2007?**

Білл Гейтс (Вільям Генрі Гейтс III)

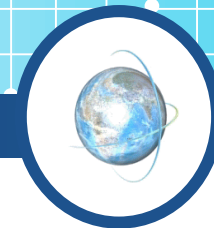

Засновник корпорації Майкрософт.

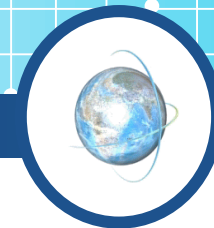
Статок - 89 млрд \$

«Между попой и диваном доллар никогда не пролетит»

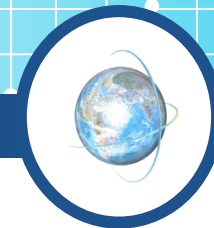
ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Підробка грошей

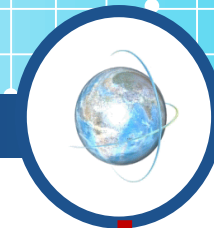
- ❖ Ця ідея така ж стара, як і самі гроші. У всі часи і в усіх країнах людей, які займалися фальшивомонетництвом, карали дуже суворо:
- ❖ Англія, XII ст. - фальшивомонетникам відрубували праву руку
- ❖ Германія, середні віки- злочинців варили в кип'ятку.
- ❖ В давній Індії розрізали на куски
- ❖ В Китає заживо закопували в землю.
- ❖ При Петрі I злочинцям вливали в горло розплавлений метал, а людина, яка написала донос на фальшивомонетника отримувала нагороду.

**Який банк у світі є
найстарішим?**

Monte dei Paschi di Siena – Італія

Заснований 27 лютого 1472 року. Працює і нині. Має понад 2000 відділень та 4,5 млн користувачів.